

„В устата на тази жена българският език придобива очарователно напевна интонация“

припомня д-р Ивана Сръбкова за списание Ното Bohemicus думите на известния български литературен историк и критик проф. Милена Цанева. „Днес е 6 февруари – в календара, до червената звездичка, съм си отбелязала: Дана Хронкова. Както винаги, щях да ѝ честитя рождения ден. Вместо това се ровя в текстове и снимки, и... си спомням. Всъщност, на 12 януари кралицата на чешката българистика си отиде завинаги, споделя с болка д-р Сръбкова.

С Дана се запознах още преди 1989 г. на територията на тогавашния Български културно-информационен център. По това време той, съвместно със Славянската библиотека към Националната библиотека, вече организираше на територията на „Клементинум“ традиционни културни вечери и изложби. Точно по този повод започна и моята съвместна работа с Дана Хронкова, а, осмелявам се да кажа – и приятелството помежду ни. Многобройни са случаите, в които съм я канила като основен оратор, а тя често скромно казваше: „Притеснявам се да не омръзна“.

Годините летяха, а Дана ни разказваше за творчеството на Йордан Радичков и приноса му в българската и световната литература; за поетичния и преводачески талант на Вътъо Раковски; за отношението към Вазовото творчество в Чехия... През 2002 г. се състоя литературна вечер и изложба по повод 80-годишния юбилей на Блага Димитрова. За юбиларката говори, как иначе, Дана Хронкова. И тук миналото се преплита със съвременността – когато Българският културен институт в Прага предложи през 2022 г. да се организира отново литературна вечер, посветена на Блага Димитрова, Дана все още беше между нас. На тази вечер тя вече, за съжаление, няма да говори, но словото ще получи Марцел Черни, достоен последовател и продължител на Даниното дело.

Дана беше много приятелски настроена не само към хората от своето поколение, но и към много по-младите. И на мен съвсем скоро предложи да си „тикаме“. Винаги съм уважавала нашето приятелство. В прекрасната си къща в Черношице често посрещаше чешки и български гости. Възхищаваше ме нейният интерес към света, към живота. Разговорите ни винаги ме зареждаха с енергия. За последен път я посетих за празника на 17 ноември, после ѝ се обадох по телефона, за да ѝ пожелая Весела Коледа. И ми е много мъчно, че никога повече няма да чуя нейното пожелание: „Бъди здрава, Иванко!“

Дана по време на представянето на книгата *Kapitoly z minulosti cesko-bulharských kulturních vztahů*

Литературна среща с българския поет Вътъо Раковски, 2005 г.

Литературна вечер в пражкия „Клементинум“, посветена на 80-годишнината от рождението на Блага Димитрова